
Mandat for konseptfasen

Digitale Helgeland

Prosjektdokumentasjon

Denne fylles ut ved behandling, ved BP1:

Prosjektnummer:	Saksnummer:	
Behandlet dato: <dato>	Behandlet av (ansvarlig linjeleder): <navn>	Utarbeidet av: Hilde T Lauvset Rafaelsen, prosjektleder
Beslutning: <Starte en konseptfase / ikke starte en konseptfase / øvrige vurderinger må gjøres>		
Bemanning av neste fase Leder av utredningsarbeidet: Andre:		Neste fase ferdig: <dato>
Signatur ved godkjenning (BP1): 		

Innhold

Hva er et mandat for konseptfasen?	7
Formål med mandatet	7
Bakgrunn.....	7
Hensikten med et eventuelt prosjekt	8
Hvilke behov skal dekkes?.....	9
Hvilke endringer prosjektet skal skape	9
Føringer for et eventuelt prosjekt	10
Sammenheng med andre prosjekter	10
Direkte involvering av andre virksomheter som er aktuelle.....	10
Anskaffelse(r) for å gjennomføre prosjektet.....	10
IT-politiske føringer og andre rammebetingelser	11
Virksomhetsarkitektur	11
Beskrivelse av konseptfasen.....	12
Organisering og ansvar i konseptfasen	12
Styringsgruppe.....	13
Leder for styringsgruppen	13
Prosjektgruppe	13
Sekretariat	13
Interessenter i konseptfasen	14
IT-ledere 14	
Fagansvarlige	14
Innbyggere.....	14
Ansatte 14	
Prosjektbegrunnelse	15
Prosjektforslag	15
Faseplan for planleggingsfasen.....	15
Kostnader, tidsramme og ressursbehov for konseptfasen	16
Kostnad 19	
Forslag til tilnærming – konsepter som bør vurderes.....	20
Nullkonsept alternativ	20
Kjøre felles fagprogram	20
Felles skyplattform	20

Felles skjemaløsning	20
Felles innkjøp og offentlige anskaffelser	21
Felles nasjonale digitaliseringsprosjekt	21
Resultater fra konseptfasen	21
Gjennomgang av BP1 sjekklister	21
Nyttig informasjon	22
Veiledning – Mandat for konseptfasen	23

ENDRINGSLOGG

[Ved endringer i dokumentet som krever ny godkjenning, skal endringsloggen oppdateres. Her skal det angis hvilke endringer som er gjort, hvem som har gjort endringen, og hvem som har godkjent at endringen blir foretatt. Mandatet skal oppdateres med eventuelle endringer i henhold til behandlingen ved BP1, men skal normalt ikke endres etter dette.]

Versjon	Dato	Endring	Produsent	Godkjent
1	05.02.2020			
2	17.02.2020	Små justeringer etter møtet med IKT ledere i flere kommuner		

DISTRIBUSJONSLOGG

[For å sikre at alle relevante interessenter har mottatt siste versjon av dokumentet, må distribusjonsloggen oppdateres i tråd med versjonshåndteringen.]

Versjon distribuert	Dato	Navn
1	05.02.2020	IKT ledere i alle kommuner, samt Lillian fra Rana kommune
2	17.02.2020	Alstahaug Bindal Brønnøy Dønna Grane Hattfjelldal Hemnes Herøy Leirfjord Nesna Rana Rødøy Børge Toft Knut Toresen Helge Thorsen Tor Henning Jørgensen Øyvind Toft Stian Skjærvik Amund Eriksen Geir Berglund Jan Ove Styve Lill Stabell Robert Pettersen Kitt Gronningsaeter

Mandat for konseptfasen

Versjon distribuert	Dato	Navn
		Sømna Arne Johansen Træna Liv Hege Martinussen Vefsn Erlend Eriksen Vega Brit Skjevling Vevelstad John Arne Andersen

Hva er et mandat for konseptfasen?

Dette mandatet er et dokument som etableres av organisasjonen som eier og iverksetter en utredning av et mulig prosjekt. Det utarbeides på bakgrunn av et behov eller en idé til et prosjekt.

Formål med mandatet

Den overordnede hensikten med dette mandatet er å gi en tydelig beskrivelse av behovet eller idéen som skal utredes, og de rammebetingelsene som gjelder for konseptfasen.

Mandatet for konseptfasen utarbeides før beslutningspunkt 1 (BP1) i forkant av konseptfasen. Dokumentet oppdateres ikke etter BP1 da det i løpet av konseptfasen erstattes av prosjektforslaget, og senere av styringsdokumentet.

Mandatet for konseptfasen mottas av det godkjennende organet i virksomheten, ofte virksomhetsledelsen. Dokumentet signeres ved BP1 som en endelig bekreftelse på at innholdet er godkjent og er forankret i ledelsen.

Bakgrunn

Under et ordførermøte i april 2018 hvor også alle rådmenn fra Alstahaug, Vefsn, Rana og Brønnøy var representert ble det diskutert fordeler og muligheter ved at alle kommuner inngikk et samarbeid rundt digitalisering. Arbeidet med å digitalisere kommunens tjenester og skape mer effektive og moderne arbeidsprosesser er krevende, og man så for seg at man kan oppnå store fordeler hvis man får til et tett samarbeid om dette.

Det er store forventninger fra regjeringen, KS, innbyggere og næringsliv til digitalisering og kommunene på helgeland strever med å oppfylle disse forventningene. I digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025 og fra Digital Agenda for Norge snakker man om én digital sektor med følgende anbefalinger:

- Sammenhengende tjenester med brukeren i sentrum
- Mer automatisering
- Ta i bruk ny teknologi som bidrar til tjenesteinnovasjon og mer effektive tjenester

- Ta i bruk innovative anskaffelser som skal bidra til nyskaping og produktivitet
- Sørge for at næringsliv og innbyggere får tilgang til offentlig data
- Deling av data
- Gjenbruk av data – skal rapportere inn data kun en gang og helst en plass
- Bruke stordata («big data») til planlegging og styring av tjenester
- Ta i bruk velferdsteknologiske løsninger som gir brukerne bedre trygghet og bedre tjenestekvalitet
- Ivareta personvern og informasjonssikkerhet

Vivento og Agenda kaupang utførte i perioden september 2018 til januar 2019 en kartlegging rundt digital modenhet for alle kommuner på helgeland og så også på mulighetene for et digitaliserings samarbeid. Resultatet etter utredningen ble presentert i en rapport «Rapport Digitale Helgeland 250219». Denne rapporten ble også brukt som grunnlag for å søke skjønnsmidler hos Fylkesmannen i Nordland.

Fylkesmannen i Nordland ønsker å fokusere på et tettere samarbeid rundt digitalisering i regionen og har bevilget 4 millioner i skjønnsmidler, i en periode på to år til prosjektet Digitale Helgeland (4 millioner i 2020 og 4 millioner i 2021).

Hensikten med et eventuelt prosjekt

Overordnet mål:

- ***Få til et samarbeid om felles digitale løsninger for innbyggere i hele Helgeland for å kunne tilby bedre tjenester til innbygger og næringsliv.***

Det vil i konseptfasen jobbes med å definere mer tydelige mål som alle er omforent med. For å kunne formulere målene må det i konseptfasen jobbes mer med å få frem alle behov og det må beskrives en ønsket fremtidig tilstand som alle kommunene i samarbeidet er enige om.

Hensikten med prosjektet er å komme frem til en varig modell for digitaliseringsarbeid på Helgeland som vil sikre at alle kommunene klarer å levere bedre tjenester til alle brukere, at vi får raskere saksbehandlingstid, mer effektivitet, bedre kvalitet i tjenestene og økt grad av selvbetjening. Ved å samarbeide tror vi det vil være lettere å innfri forventninger fra innbyggere og næringsliv og samtidig oppfylle statens ambisjoner for kommunene.

Ett av målene vil at vi skal enes om flere standardiserte løsninger, der vi velger de samme systemene i stedet for å ha ulike løsninger i alle 18 kommunene. Om man ser på de samlede kostnadene for alle 18 kommunene under ett tror vi det vil være hensiktsmessig å konsolidere tjenester / ha felles løsninger i stedet for 18 ulike. Vi tror også det vil være gunstig å legge til rette for større kompetanse miljø og at man går sammen og spleiser både på anbudskonkurransen og innkjøp. I en landsdel der befolkningen blir mindre og hvor vi sliter med å rekruttere folk

med høy kompetanse, tror vi at det vil være mer attraktivt å flytte til regionen om vi fremstår som en moderne og fremtidsrettet region.

Hvilke behov skal dekkes?

Gode tjenester skapes på bakgrunn av god innsikt i faktiske behov. Vi må gjøre grundig arbeid med å avdekke reelle behov og årsaker til problemer før vi velger løsning. Dette reduserer faren for at vi setter søkelys på feil løsninger.

Alle kommuner har de samme lovpålagte oppgavene og våre innbyggere har mye av de samme forventningene uavhengig hvor de bor. Innbyggere på Helgeland bør kunne få tilgang til like gode tjenester som innbyggere som bor i en større by. **Generelt ønsker vi at behovene til våre innbyggere skal dekkes.** Et samarbeid rundt digitalisering skal bidra til at innbyggere og næringsliv skal få bedre tjenester og dette skal blant annet vises gjennom:

- Mer tilgjengelige tjenester
- Mer sammenhengende tjenester
- Raskere saksbehandlingstid
- Bedre kvalitet
- Økt grad av selvbetjening

Vi har også behov for å få en mer kostnadseffektiv drift i alle kommuner. I tillegg har vi behov for økt digital kompetanse både blant ansatte og innbyggere.

Hvilke endringer prosjektet skal skape

Etter at prosjektet er ferdig, har alle kommuner i samarbeidet blitt enige om en varig samarbeidsform om felles digitale løsninger på Helgeland.

I tillegg har vi fått oppnådd følgende:

- Fullstendig oversikt over hvilke løsninger og tjenester som leveres i de ulike kommunene.
- Oversikt over hvilke tjenester som fungerer bra og dårlig.
- God oversikt over hvilke tjenester som vil kunne gi gode gevinster om de ble digitalisert. Gevinster kan være i form av høyere kvalitet og service i offentlige tjenester, at brukere er mer fornøyde og at personvern og samfunnsikkerhet beskyttes bedre i tillegg til at effektivisering kan gi besparelser i ressurser og penger.
- Man har funnet frem til fagprogram der det vil være hensiktsmessig å standardisere (kjøre felles)
- Oversikt over virksomhetsarkitektur i alle kommuner.
- Det er blitt opprettet kontaktpunkt og nettverk på tvers av kompetanseområder i de ulike kommunene.
- Bedre forståelse av hva digitalisering er, hvilke gevinster det kan gi og hvilke forutsetninger som må være tilstede i organisasjonen for å kunne lykkes med digitalisering (endringsforståelse).
- Bevisstgjøring rundt strategisk IKT forståelse på ledernivå i alle kommuner.
- En felles digitaliseringsstrategi for alle kommunen som er med i Digitale Helgeland samarbeidet

Føringer for et eventuelt prosjekt

Sammenheng med andre prosjekter

Det er flere kommuner som allerede er godt i gang med innføring av velferdsteknologiske løsninger og som er med i Nasjonalt Velferdsteknologi program (NVP). Disse prosjektene vil gjennomføres i parallell med egne prosjekt og milepælsplaner. Det er derimot viktig at man tar med seg erfaringer fra velferdsteknologi prosjektene inn i jobben som gjøres rundt Digitale Helgeland og omvendt. Vi må strebe etter å ta strategiske valgt og infrastruktur valg som går i samme retning.

Digitale Nordland er et overbygg for hele fylket, der rådmannsutvalget i Nordland er styringsgruppe. Og det er startet opp et prosjekt for Digitale Salten der man i løpet av februar vil tilsette prosjektleder. Det er naturlig at man går i dialog med Digitale Nordland og Digitale Salten for å diskutere problemområder, muligheter og se på om det vil være hensiktsmessig med samordning på enkelte områder.

Direkte involvering av andre virksomheter som er aktuelle

Det er ønskelig at vi tar kontakt med Digitaliseringsdirektoratet og Altinn for å få til et tettere samarbeid. Hovedkontoret til digitaliseringsdirektoratet er lokalisert i Brønnøysund og vi bør utnytte fordelene med at vi har en stor nasjonal kompetanse bedrift i regionen, for å få ut synergier.

Altinn har snart ferdigstilt en helt ny og moderne løsning, altinn studio, som er et verktøy for å kunne utvikle digitale offentlige tjenester til innbyggere og næringsliv. Ved å bli tjenesteeier i Altinn vil vi enkelt kunne ta i bruk ulike nasjonale felleskomponenter, få tilgang til registerdata og dele data med andre virksomheter uten at vi må bruke penger og ressurser på å utvikle løsningene selv. Altinn har også utarbeidet en ny finansieringsmodell som er mer tilpasset små og mellomstore virksomheter.

KS har en finansieringsordning for digitaliseringsprosjekter (DigiFin). Om man er med i DigiFin kan man ta i bruk alle løsninger som er utviklet via ordningen. Alle kommunene som vil være med i DigiFin må betale inn en engangssum, og må i tillegg betale sin del av utviklingskostnader for å sette opp løsningen. Det er flere kommuner på helgeland som er med i DigiFin ordningen. Digitale Helgeland må sette seg godt inn i alle DigiFin prosjekter å vurdere hvilke prosjekter som vil være hensiktsmessig å implementere i alle kommunene som er med i samarbeidet.

Anskaffelse(r) for å gjennomføre prosjektet

I starten av konseptfasen vil det være behov for å leie inn konsulenter med erfaring på tjenestedesign og innsiktsarbeid til å bistå oss i en workshop. De må også bistå oss med å systematisere og analysere resultatet som kommer ut av workshopen, slik at vi kan bruke det i videre arbeid. Vi trenger også konsulentbistand til å planlegge brukerundersøkelser som vil være nyttig input til prosjektet.

Det er foreløpig kun ansatt prosjektleder i 100 % stilling i prosjektet. Prosjektleder og prosjektgruppe har bestemt seg for å avvente tilsetting av en prosjektmedarbeider til prosjektet har kommet mer i gang. Det er foreløpig usikkert hvilken kompetanse man har mest bruk for hos en prosjektmedarbeider og kanskje klarer man seg med alle prosjektmedarbeiderne som de ulike kommunene vil stille med etter hvert. Det kan også tenkes at det vil være mer hensiktsmessig å leie inn konsulenter i spesielle faser når vi ser vi trenger spiss kompetanse på ett felt.

IT-politiske føringer og andre rammebetingelser

Prosjektet vil ta utgangspunkt i føringer og anbefalinger som er gitt i Digital agenda for Norge (stortingsmelding 27) og Digitaliseringsstrategien for offentlig sektor 2019-2025, Én digital offentlig sektor. For de kommunene som har vedtatt egne digitaliseringsstrategier vil det være naturlig at man prøver å imøtekomme disse strategiene på en best mulig måte.

Virksomhetsarkitektur

En viktig del av konseptfasen er å få en god oversikt over infrastruktur og IT arkitektur i alle kommunene som er med i samarbeidet. For å få til et godt digitalt samarbeid, der man på sikt skal implementere og tilby de samme tjenestene på tvers av alle kommuner i samarbeidet, vil det være helt nødvendig at man finner en hensiktsmessig arkitektur i bunnen.

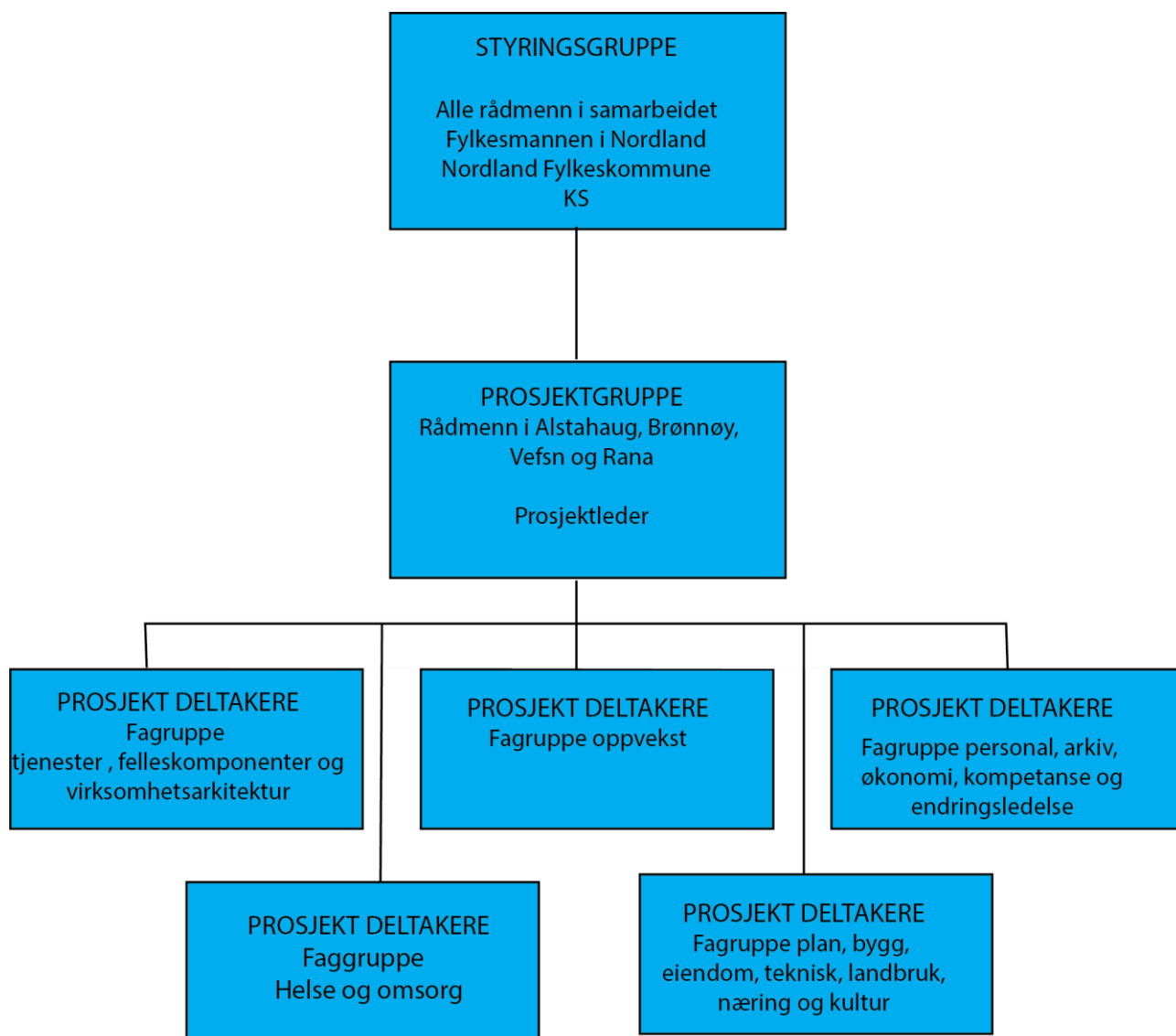
Arkitekturen bør følge de anbefalte arkitektur prinsippene som er anbefalt av Digitaliseringsdirektoratet. De overordnede arkitekturprinsippene for digitalisering av offentlig sektor er en støtte til arbeid med virksomhetsarkitektur og skal bidra til økt samhandling på tvers av virksomheter og sektor. Det er anbefalt at kommunene følger disse prinsippene og er gjort obligatorisk for statlig sektor.

I konseptfasen må det vurderes om eksisterende virksomhetsarkitektur kan brukes og videreutvikles eller om man bør begynne å jobbe mot en ny virksomhetsarkitektur som vil gjøre det enklere for digitale helgeland å nå sine mål.

<https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitalisering-og-samordning/nasjonal-arkitektur/prinsipper>

Beskrivelse av konseptfasen

Organisering og ansvar i konseptfasen

Styringsgruppe

Prosjektet vil ha en styringsgruppe som består av alle rådmennene i de kommunene som velger å være med i samarbeidet (18 stk om alle blir med). Fylkesmannen i Nordland, Nordland fylkeskommune og KS vil også være representert i styringsgruppa, men vil kun ha møte, tale og forslagsrett. Prosjektgruppa vil fatte beslutninger av overordnet karakter, behandler mandat og prioriterer felles prosjekter.

Styringsgruppen behandler mandat og budsjett for sekretariatet og enkeltprosjekter som ivaretas gjennom samarbeidet. Styringsgruppen behandler også andre dokumenter som er styrende for prosjekter i samarbeidet, beslutter og prioriterer fellesprosjekter og finansiering av disse, samt oppfølging av fremdrift og leveranser. Endringer i de ovenfor nevnte dokumenter skal også godkjennes av styringsgruppen.

Styringsgruppen møtes kvartalsvis og ellers ved behov.

Det søkes konsensus i styringsgruppen om beslutninger. Ved stemmelikhet beslutter styringsgruppens leder.

Hver part med gjennomføringsansvar skal sørge for at beslutninger fattet i styringsgruppen blir gjennomført.

Leder for styringsgruppen

Leder for styringsgruppen innkaller til møter i styringsgruppen, og er ordstyrer for møtene.

Prosjektgruppe

Prosjektgruppa består av rådmennene i regionsentrene Alstahaug, Brønnøy, Vefsn og Rana samt prosjektleder. Gruppen kan utvides med sentrale ressurser innenfor ulike fagområder ved behov. Formålet med prosjektgruppen er å sikre realisering av samarbeidsavtalens formål, styrke samhandlingen på tvers av kommunene og understøtte integrerende prosesser og oppgaveløsning som bidrar til den felles gjennomføring.

Sekretariatet (prosjektleder) kan foreslå etablering av faggrupper innenfor spesifikke fagområder relatert til digitalisering, herunder arkitektur, sikkerhet, teknologi mv. Etablering av slike grupper, med tilhørende mandat, besluttet av styringsgruppen.

Prosjektet vil forsøke å jobbe tett med Digitale Nordland og Digitale Salten som er i gang med å etablere et lignende samarbeidsprosjekt.

Sekretariat

Leder for sekretariatet(prosjektleder) har ansvar for å realisere samarbeidet i henhold til samarbeidsavtalen, mandat og andre vedtak fattet i styringsgruppen. Leder utpekes av prosjektgruppen.

Sekretariatet forvalter den samlede porteføljen av nasjonale og regionale tiltak og prosjekter på vegne av styringsgruppen. Sekretariatet skal ivareta følgende funksjoner:

- Budsjettering, budsjettoppfølging og tildeling av midler innenfor vedtatte rammer
- Etablere interne rutiner og prosesser knyttet til prosjektgjennomføring
- Koordinere eksternt kommunikasjon og samhandling
- Dokumenthåndtering og arkivering
- Administrativ forvaltning av metoder, verktøy og felles spesifikasjoner

Mandat for konseptfasen

- Prosjektleder er sekretariat for styringsgruppa og prosjektgruppa

Interessenter i konseptfasen

I konseptfasen brukes interessenter som kilder til å kartlegge systemer, tjenester og behov. De må også hjelpe til med å finne gode alternative konsepter.

IT-ledere

IT lederne i de ulike kommunene er sannsynligvis de som har mest oversikt over alle fagprogram og systemene som brukes ute på områdene (skole, helse, teknisk, eiendom, administrasjon, plan og utvikling etc). Vi ønsker å involvere alle IT-ledere eller representanter fra IT for å kartlegge alle systemer og tjenester som finnes.

Fagansvarlige

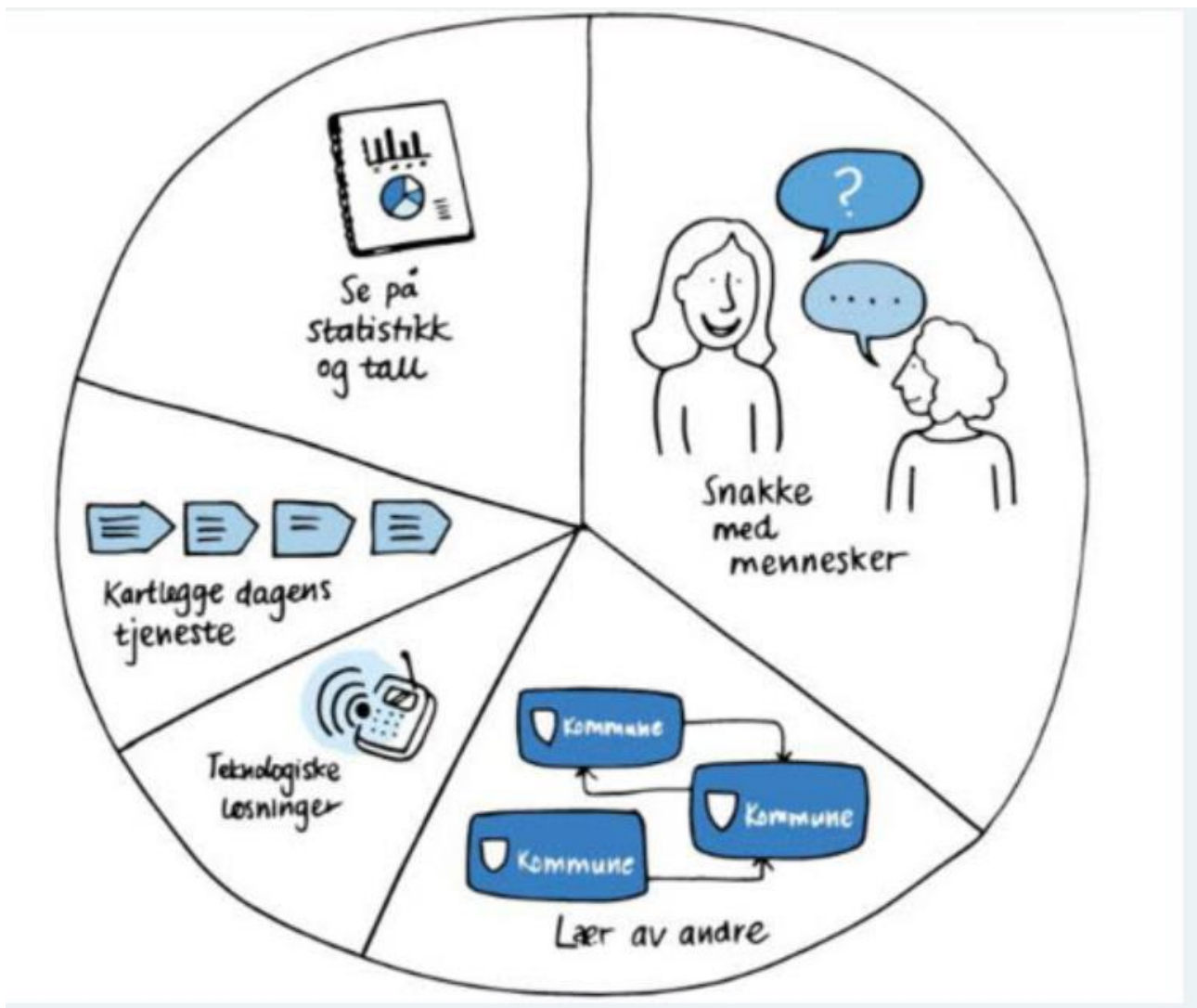
Brukere med god overordnet kjennskap til systemer og tjenester som brukes på sitt fagområde. Vi har behov for å få kartlagt alle fagprogram, systemer og tjenester som leveres innenfor alle fagområdene i kommunen. Dette skal brukes til å kartlegge hvilke systemer som er felles og hva som er ulikt. Det må også kartlegges hvor fornøyd man er med de ulike systemene som brukes. For å få et riktig bilde av dette må flere personer vurdere og kanskje må representanter fra IT som har ansvar for drift av tjenesten vurdere om systemet er stabilt eller om det krever mye vedlikehold og feilretting.

Innbyggere

Det bør gjøres en brukerundersøkelse blant innbyggere for å kartlegge hvilke forventninger de har til digitale tjenester som tilbys fra kommunene. Vi bør kartlegge hva de er fornøyd med, hva de ikke er fornøyd med og hvilke tjenester de savner mest. Dette er en viktig del av innsiktsarbeidet vi har behov for i kartleggingsfasen. Vi har behov for minst to stykker som kan planlegge hvordan brukerundersøkelsen kan gjennomføres.

Ansatte

Det bør gjøres brukerundersøkelse blant ansatte om hvilke forventninger og utfordringer de har og hvilke tjenester de mener man har mest gevinst av å få digitalisert. Er det store flaskehalsen i saksbehandlingen bør det komme frem i konseptfasen.

Prosjektbegrunnelse

Prosjektbegrunnelsen vil utarbeides i konseptfasen, så lenge mandatet for konseptfasen blir godkjent. Prosjektbegrunnelsen vil være et eget dokument.

Prosjektforslag

Prosjektforslaget vil opprettes og jobbes med i konseptfasen. Dette dokumentet vil beskrive hvorfor de foreslåtte konseptene er valgt, hvilke gevinster som forventes, rammebetingelser og forslag til organisering og gjennomføring av prosjektet.

Faseplan for planleggingsfasen

[Faseplanen for planleggingsfasen er et ledelsesprodukt som utarbeides i konseptfasen som en første versjon, og er knyttet opp mot prosjektforslaget. En faseplan er en mer detaljert plan for styring og oppfølging i en fase.]

Kostnader, tidsramme og ressursbehov for konseptfasen

Faggrupper	Oppgave	Medlemmer
<p>IKT systemer, tjenester, felleskomponenter og virksomhetsarkitektur</p>	<p>Skal kartlegge alle systemer og tjenester som kommunen leverer uavhengig av område. Denne gruppa vil også måtte jobbe med kartlegging av virksomhetsarkitektur. Da vi trenger å få kartlagt om tjenestene kjører i sky, lokalt og vi trenger å vite om tjenesten er kompleks eller enkel. Mange av systemene er nok allerede kartlagt i GDPR jobben som er gjort. Det bør også kartlegges hva lisensutgifter og driftsutgiftene er for hver tjeneste. Trenger oversikt over antall servere, antall databaser, nettverkspunkt, brannmurer, virtualisering osv. Trenger også å vite hvilke versjoner som kjøres på operativ system. Om de feks kjører på gamle operativ system som skulle vært oppdatert for flere år siden. Data kan brukes for å gjøre analyser på om det ville være gevinter med å konsolidere tjenester, flytte over på skyløsninger (PaaS, SaaS etc). Det vil også være interessant å vite hvor mange ansatte som jobber med å drifte plattformen. Hvor ofte man oppgraderer systemene.</p>	<p>Minst en representant fra hver av de største kommunene Alstahaug, Vefsn, Brønnøy og Rana. Men gjerne en ressurs fra hver kommune. Hver kommune må uansett stille med ressurs som kan svare på hvilke systemer som finnes. De ansvarlige for hver kommune må selv involvere ressurser fra områdene om de ikke har full oversikt over alle systemer selv.</p>

<p>Kompetanse, endringsledelse, brukermedvirkning og brukerundersøkelser.</p> <p>Personal, arkiv, økonomi og administrasjon</p>	<p>Kartlegging av digital kompetanse og endringsvilje. Det er umulig å lykkes med digitalisering om ikke kommunene klarer å endre arbeidsprosesser, organisering, regelverk eller teknologi. Digitalisering handler i stor grad om styring, organisasjonsutvikling og ledelse. Vi bør bruke tid på kartlegging og legge opp til bevisstgjøring og kompetanseheving rundt digital ledelse og endringsledelse.</p> <p>Input fra kartlegging av alle system kan være et greit utgangspunkt for faggruppen. Input fra brukerundersøkelse blant innbyggere må også sees på. Se på hva som er felles og ulikt i ulike kommuner. Diskutere hva som fungerer bra/dårlig. Utfordringer og fremtidsønsker. Se på prosesser. Kan noen av arbeidsprosessene automatiseres og effektiviseres. Hva må til for å få det til? Er det noe man kunne samarbeidet om? Velge samme fagprogram og løsninger?</p> <p>Det bør gjøres en brukerundersøkelse blant innbyggere for å kartlegge hvilke forventninger de har til digitale tjenester som tilbys fra kommunene. Vi bør kartlegge hva de er fornøyde med, hva de ikke er fornøyd med og hvilke tjenester de savner mest. Gå ut bredt og prat med både ungdom, middelaldrende og gamle.</p>	<p>Grappa bør ledes av noen som har kompetanse rundt endringsledelse og digital ledelse. Om vi ikke finner noen i en av kommunene bør vi leie inn spisskompetanse. Rådmenn, toppledere eller mellomledere bør inn i denne gruppa. Hvis det legges opp til kurs eller workshops bør det oppfordres til at flest mulig deltar.</p> <p>Vi bør leie inn spisskompetanse til å hjelpe oss med å lage gode brukerundersøkelse og få hjelp med planlegging av hvordan de gjennomføres. Undersøkelsene bør gjennomføres i alle kommuner, men her vil det ikke være helt nødvendig at alle stiller med ressurser inn. Undersøkelsen kan utføres av en liten gruppe.</p>
---	---	--

Oppvekst	<p>Input fra kartlegging av alle system kan være et greit utgangspunkt for faggruppen. Input fra brukerundersøkelse blant innbyggere må også sees på. Se på hva som er felles og ulikt i ulike kommuner. Diskutere hva som fungerer bra/dårlig. Utfordringer og fremtidsønsker. Se på prosesser. Kan noen av arbeidsprosessene automatiseres og effektiviseres. Hva må til for å få det til? Er det noe man kunne samarbeidet om? Velge samme fagprogram og løsninger? Gevinstrealisering.</p>	<p>En til to fra hver av de store kommune. De mindre kommunene bør også stille med minst en ressurs da det er et stort område. Brukere med god kjennskap til både fagprogrammer som brukes og tjenester som leveres.</p>
Helse og omsorg	<p>Input fra kartlegging av alle system kan være et greit utgangspunkt for faggruppen. Input fra brukerundersøkelse blant innbyggere må også sees på. Se på hva som er felles og ulikt i ulike kommuner. Diskutere hva som fungerer bra/dårlig. Utfordringer og fremtidsønsker. Se på prosesser. Kan noen av arbeidsprosessene automatiseres og effektiviseres. Hva må til for å få det til? Er det noe man kunne samarbeidet om? Velge samme fagprogram og løsninger?</p>	<p>En til to fra hver av det store kommune. En fra hver av de minste kommunene bør også være med, da det er et stort og viktig område. Brukere med god kjennskap til både fagprogrammer som brukes og tjenester som leveres. Kan være hensiktsmessig å bruke samme ressurser som jobber i Velferdsteknologi prosjekt.</p>

Plan, bygg, teknisk, eiendom, næring, landbruk og kultur	Input fra kartlegging av alle system kan være et greit utgangspunkt for faggruppen. Input fra brukerundersøkelse blant innbyggere må også sees på. Se på hva som er felles og ulikt i ulike kommuner. Diskutere hva som fungerer bra/dårlig i saksbehandlingen. Utfordringer og fremtidsønsker. Se på prosesser. Kan noen av arbeidsprosessene automatiseres og effektiviseres. Hva må til for å få det til? Er det noe man kunne samarbeidet om? Velge samme fagprogram og løsninger?	En fra hver at de største kommunene. De resterende kommunene må vurdere om de kan stille med ressurser inn i denne gruppa. Brukere med god kjennskap til både fagprogrammer som brukes og tjenester som leveres.
--	--	--

Oppgave	Ressursbehov	Tidsramme
Analysere resultat, gevinstrealisering og kost/nytte knyttet til å konsolidere system	Arbeidsgruppe på X antall personer. Vi vil få hjelp fra innleid konsultentselskap til dette.	
Planlegge og gjennomføre workshop	Prosjektleder ilag med innleid kompetanse på tjenestedesign og innsiktsarbeid. En fordel om vi får med 1-2 stk til i planleggingen.	
Bidra inn i workshop	Alle som skal være med i prosjektet fra alle kommuner i prosjektet.	1-2 dager
Planlegge og gjennomføre brukerundersøkelser	Prosjektleder og innleid konsulentfirma lager plan for gjennomføring	
Analysere og lage presentasjon av resultat som kan brukes videre i prosjektet	Konsulent på tjenestedesign	

Kostnad

Reiser til og fra prosjektmøter må dekkes av den enkelte kommune. På møter som er utover 4 timer dekker prosjektet lunch til alle i møtet.

Mandat for konseptfasen

Forslag til tilnærming – konsepter som bør vurderes

Nullkonsept alternativ

Et alternativ er at alle kommuner fortsetter som før og at man ikke bruker tid på dette prosjektet.

Kjøre felles fagprogram

For de tyngste og mest ressurskrevende fagprogrammene bør prosjektet undersøke om det vil være noen gevinster med å velge samme fagprogram i alle kommuner, eventuelt velge to systemer. Sak-arkiv system, lønn og regnskapssystem og pasientjournal systemer kan være aktuelt å undersøke i detalj, men en grundig kartlegging av alle systemer vil kunne avdekke andre aktuelle systemer.

Felles skyplattform

Skytjenester er kostnadseffektive og fleksible, og i mange tilfeller minst like sikre som tradisjonelle IT-tjenester. Skybaserte tjenester gir tilgang til nye tjenester raskere, uten behov for store og omfattende oppgraderingsløp, og de legger til rette for at informasjonen er tilgjengelig på flere plattformer. Mange tjenester er billigere å kjøre i skyen, mens for andre tjenester vil det fremdeles være mest hensiktsmessig å kjøre i et lokalt datasenter.

Prosjektet bør utrede om det vil være gunstig å sette opp en felles skyplattform for noen av tjenestene og bygge kompetanse rundt skyteknologi som er en teknologi i ekstrem hurtig vekst. 83 % av arbeidsoppgavene til store bedrifter vil være flyttet i skyen i 2020 ifølge Forbes og SaaS løsninger vil ha en forventet vekstrate på 18% i 2020.

Det bør lages en strategi rundt skyteknologi.

Felles digitale tjenester

Alle kommunen har de samme lovpålagte tjenestene som skal leveres. Veldig mange av tjenestene forutsetter at innbygger må søke om tjenester og ytelser i form av å fylle ut et skjema. Mange kommuner har ikke digitalisert sine søknadsskjema slik at bruker må skrive ut skjema og sende det i posten til kommunen eller oppsøke kommunen for å levere skjema. Deretter må saksbehandler hos kommunen skanne inn papirskjema og legge inn informasjonen manuelt inn i et sakssystem. Enkelte ganger er informasjonen i skjema mangelfull og man må gå flere runder med bruker for å få riktig informasjon. Saksbehandling som foregår på papir og med så mye manuelt arbeid er både ineffektivt og dyrt.

Prosjektet bør utrede å gå sammen for å få implementert felles tjenester som digitaliserer og automatiserer de mest tidkrevende saksbehandlingene. Alle skjema som i dag er på papir, bør digitaliseres. Her blir det viktig å legge til rette for mest mulig preutfylling fra integrerte fagprogram og at man forsøker å lage sammenhengende tjenester til det beste for bruker. Det vil være naturlig å se på skjemaløsningen til Altinn som er integrert mot flere felles komponenter og som tilbyr både betalingsløsning, deling av data på tvers av andre offentlige etater og samtykke løsning.

Felles innkjøp og offentlige anskaffelser

De fleste kommunene bruker mye tid og ressurser på offentlige anskaffelser. Særlig for små kommuner er det vanskelig å gjennomføre store anskaffelser uten å leie inn ekstern kompetanse. Det bør utredes om man kunne bygget opp et lite kompetansemiljø rundt anskaffelser som kan bidra inn i anskaffelser om gjøres. Det burde også legges opp til en modell der man gikk sammen om anskaffelser som omhandler digitale systemer, slik at man ikke risikerer å kjøpe mange ulike systemer til samme formål, slik som det blir gjort i dag.

Felles nasjonale digitaliseringsprosjekt

Det bør lages en liste over prioriterte nasjonale fellesprosjekter som Digitale Helgeland skal satse på å få implementert på kort og lang sikt. For eksempel DigiHelse DigiSos, DigiBarnevern og MinSide.

Resultater fra konseptfasen

Etter at konseptfasen er ferdig, skal prosjektforslag og prosjektbegrunnelse være ferdig. Kartleggingen skal også resultere i en detaljert dokumentasjon over alle systemer og tjenester alle de ulike kommunene har.

Datagrunnlaget skal da kunne gi god statistikk som vi kan bruke i det videre arbeidet. Vi har også fått jobbet med konseptene som beskrives ovenfor og man har fått en bedre forståelse av hvilke konsepter som vil være mest hensiktsmessig å jobbe med videre.

Hvilket konsept anbefales og hvorfor? Og hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring? Disse to spørsmålene må besvares før konseptfasen er ferdig. Det beste konseptet er det som gir størst samlede gevinster eller nytte i forhold til prosjektets samlede kostnader for samfunnet.

Jobben med å lage en felles digitaliseringsstrategi skal også være påbegynt og man har startet med å diskutere hvordan en fremtidig samarbeidsmodell kan være.

Gjennomgang av BP1 sjekkliste

[Før dette mandatet legges frem for godkjenning ved virksomhetsledelsenes/porteføljestyrets BP1-behandling bør sjekklisten for BP1 gjennomgås av forslagsstiller for å verifisere at innholdet i mandatet gir tilstrekkelig grunnlag for en positiv BP1-beslutning. Kommenter eventuelle punkter der det er uklarheter eller spesielle forhold som må avklares i forbindelse med behandlingen ved BP1.

I forbindelse med BP1-behandlingen kan disse kommentarene naturligvis oppdateres, i likhet med resten av dokumentet.]

	Sjekkpunkt	Kommentar
1	Er det en tydelig definert problemstilling som synliggjør behovet for nærmere utredning?	ja
2	Er tiltaket i henhold til virksomhetsstrategien?	ja
3	Er det vurdert hvordan og i hvilken grad et eventuelt prosjekt vil påvirke organisasjonen?	ja
4	Er det mest riktig å gjennomføre tiltaket som et prosjekt eller som en linjeoppgave?	prosjekt
5	Er det tydeliggjort hvilke IT-politiske føringer, arkitekturprinsipper og andre standarder som gjelder for, og må tas hensyn til i utredningen?	ja
6	Er det tydeliggjort hvordan eller av hvem utredningen skal finansieres?	ja
7	Er det behov for mer informasjon før det kan fattes en beslutning?	nei

Nyttig informasjon

Prosjektveiviseren

<https://www.prosjektveiviseren.no/hva-er-prosjektveiviseren>

Digitaliseringsstrategir for offentlig sektor 2019-2025

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/en-digital-offentlig-sektor/id2653874/>

Digital Agenda

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/digital-agenda-for-norge--ikt-for-en-enklere-hverdag/id2484184/>

Digitaliseringsrundskrivet

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/digitaliseringsrundskrivet/id2683652/>

Nasjonal Strategi for kunstig intelligens

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-strategi-for-kunstig-intelligens/id2685594/>

Mandat for konseptfasen

Digitaliseringsstrategi for grunnsopplæringen

https://www.regjeringen.no/contentassets/dc02a65c18a7464db394766247e5f5fc/kd_framtid_fornyelse_digitalisering_nett.pdf

Nasjonal strategi for digital sikkerhet

<https://www.regjeringen.no/contentassets/c57a0733652f47688294934ffd93fc53/nasjonal-strategi-for-digital-sikkerhet.pdf>

Altinn og digitalisering

<https://www.altinndigital.no/>

Arkitekturprinsipper for offentlig sektor

<https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitalisering-og-samordning/nasjonal-arkitektur/prinsipper>

Veiledning – Mandat for konseptfasen

Hva er et mandat for konseptfasen?

Dette mandatet er et dokument som etableres av organisasjonen som eier og iverksetter en utredning av et mulig prosjekt. Det utarbeides på bakgrunn av et behov eller en idé til et prosjekt.

Formål med mandatet:

Den overordnede hensikten med dette mandatet er å gi en tydelig beskrivelse av behovet eller idéen som skal utredes, og de rammebetingelsene som gjelder for konseptfasen.

Hvem utarbeider mandatet?

Ansvar for utarbeidelse av mandatet for konseptfasen ligger hos den linjelederen som er ansvarlig for forslaget.

Når utarbeides mandatet?

Mandatet for konseptfasen utarbeides før beslutningspunkt 1 (BP1) i forkant av konseptfasen. Dokumentet oppdateres ikke etter BP1 da det i løpet av konseptfasen erstattes av prosjektforslaget, og senere av styringsdokumentet.

Hvem mottar mandatet?

Mandatet for konseptfasen mottas av det godkjennende organet i virksomheten, ofte virksomhetsledelsen.

Dokumentet signeres ved BP1 som en endelig bekreftelse på at innholdet er godkjent og er forankret i ledelsen.

Hvordan skal dokumentmalen brukes?

Malen hjelper deg til å passe på at du har fått med alt som dokumentet bør si noe om, og til å få en god struktur i dokumentet som gjør det lettlest og oversiktlig. Alle prosjekter er forskjellige, så det er ikke sikkert at alle punktene i malen er like relevante for ditt prosjekt. Uansett vil malen ha en verdi som «sjekkliste» for hva som kanskje bør omtales i dokumentet. Hvis et punkt overhodet ikke er relevant for ditt prosjekt, skriver du bare «Ikke relevant». Hvis det er noe du ønsker å dokumentere som ikke fanges opp av malen kan du gjerne legge inn et nytt punkt.

